

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ
Guidelines for Developing Core Competencies and Functional Competencies of
Teachers in Private Schools under the Office of Education, Chaiyaphum Province

ศุภกร จันโส¹, อาคม อึ้งพวง²

Supakorn Chanso¹, Arkhom Ungpuang²

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

² หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹ Master of Education Program in Educational Administration, Northeastern University

² Education Program in Educational Administration, Northeastern University

Corresponding author. Email: girlsutha17@gmail.com

(Received: June 4, 2023; Revised: July 4, 2023; Accepted: July 10, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาเอกชนที่เปิดสอนในระดับอนุบาลและประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 248 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา รวมถึงข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูมีความเชื่อมั่น 0.90 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์ข้อเสนอแนะด้วยตารางความถี่และอธิบายแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาการพัฒนาสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ เป็นดังนี้ สภาพปัจจุบันการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการพัฒนาสมรรถนะหลักอยู่ในระดับน้อยและปัญหาการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ ได้ข้อสรุปและข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะครู มี 49 แนวทาง แบ่งออกเป็น สมรรถนะหลัก 20 แนวทาง คือ 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มี 3 แนวทาง 2) ด้านการบริการที่ดี มี 2 แนวทาง 3) ด้านการพัฒนาตนเอง มี 3 แนวทาง 4) ด้านการทำงานเป็นทีม มี 4 แนวทาง และ 5) ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู มี 8 แนวทาง สมรรถนะประจำสายงาน 29 แนวทาง คือ 1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้มี 5 แนวทาง 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน มี 5 แนวทาง 3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มี 5 แนวทาง 4) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนา

ผู้เรียน มี 3 แนวทาง 5) ด้านภาวะผู้นำครู มี 7 แนวทาง และ 6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ มี 4 แนวทาง

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา; สมรรถนะหลัก; สมรรถนะประจำสายงาน

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the current situation and problems in developing core competencies and functional competencies of teachers in private schools under the Office of Education, Chaiyaphum province and 2) to develop guidelines for developing core competency and functional competencies of teachers in private schools under the Office of Education, Chaiyaphum province. The sample group consisted of teachers in private schools under the Office of Education, Chaiyaphum province, academic year 2022, with the total number of 248 people. The sample size was determined by using Krejcie & Morgan table. The tool used in this research was questionnaire about the current situation and problems and guidelines for developing core competencies and functional competencies of teachers with reliability at 0.90. The statistics used for data analysis comprised percentage, mean and standard deviation. The data were analyzed with a statistical package program, guidelines were analyzed with frequency and descriptive analysis.

The research results were found that:

1. The current situation in developing core competencies and functional competencies of teachers in private schools under the Office of Education, Chaiyaphum province, in overall, was rated at a high level of practice. The problems in developing core competencies were rated at a low level and the problems in developing functional competencies of teachers were rated at the lowest level.

2. Guidelines for developing core competencies and functional competencies of teachers in private schools under the Office of Education, Chaiyaphum province were concluded consisting of 49 guidelines, divided into 20 guidelines for core competencies, namely 1) achievement-oriented performance with 3 guidelines, 2) good service with 2 guidelines, 3) self-development with 3 guidelines, 4) team-working with 4 guidelines, and 5) moral and ethics in teaching profession with 8 guidelines, and 29 guidelines for functional competencies, namely 1) curriculum and learning management with 5 guidelines, 2) learner development with 5 guidelines, 3) classroom management with 5 guidelines, 4) analysis, synthesis and research for learner development with 3 guidelines, 5) teachers' leadership with 7 guidelines and 6) building relationships and cooperation with communities for learning management with 4 guidelines.

Keywords: Guidelines for Developing; Core Competencies; Functional Competencies

1. บทนำ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.2549) หมายถึง ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นผู้ต้องได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพและมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการบริหารจัดการปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพของบุคลากร กอปรกับสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 ที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และมีตัวชี้วัดมาตรฐานความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน สมรรถนะประจำสายงาน ซึ่งเป็นพฤติกรรมกรปฏิบัติงานของบุคลากรจากองค์ความรู้ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ทำให้บุคคลที่ปฏิบัติงานได้สำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ (พรชัย แสนเส็ง และคณะ.2555) คุณภาพของบุคลากรทางการศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง โดยเฉพาะ “คุณภาพของบุคลากรครู” ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการพัฒนาผู้เรียน ถ้าครูไม่มีคุณภาพผู้เรียนก็ขาดคุณภาพ (วารกรณ์ สามโกเศศ, 2557)

การพัฒนาครูเพื่อพัฒนาการศึกษาในยุคที่การจัดการศึกษา คือ เป้าหมายสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (สำนักงานวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2559) สังคมยุคความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีลักษณะเป็นสังคมพลวัต เนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน พลังขับเคลื่อนของเทคโนโลยียุคดิจิทัลส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อในทุกมิติทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการจัดการศึกษาเพราะการศึกษา คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ โดยที่บทบาทของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของ Bernie,& Charles (2009) นั้นมีความสำคัญต่อการสนับสนุนการทำงานและสังคม (Contributing to Work and Society) การเติมเต็มความสามารถส่วนบุคคล (Fulfilling Personal Talents) การเติมเต็มความรับผิดชอบของพลเมือง (Fulfilling Civic Responsibilities) และการธำรงรักษาประเพณีวัฒนธรรมและค่านิยม (Carrying Forward Traditions and Values) ดังนั้น ความท้าทายด้านการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมกับการใช้ชีวิตและปรับตัวในสังคมพลวัตนั้นเป็นเรื่องสำคัญ โดยที่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมส่งผลกระทบต่อวงการการศึกษา จึงกล่าวได้ว่า การจัดการศึกษา ที่สอดคล้องกับปัจจัยทางสังคมพลวัตมีความจำเป็นต่อการพัฒนานักเรียน สำนักงานวิจัยและพัฒนาการศึกษา (2559) ได้รายงานผลการประชุมสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติ โดยมีวาระร่วมกันกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (Sustainable Development Goals-SDGs) ในอีก 15 ปีข้างหน้าจนถึง ปี ค.ศ. 2030 ซึ่งมีเป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก ที่เกี่ยวกับการศึกษาประการหนึ่ง คือ “การได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมทั่วถึงและส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ทุกคน” ซึ่งได้กำหนดกรอบและทิศทางจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จของเป้าหมายด้านการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก ภายในปี ค.ศ. 2030 เกี่ยวกับการเพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพได้มาตรฐานระดับชาติ ให้เพียงพอต่อความต้องการทางการศึกษาที่จะเพิ่มขึ้น เมื่อการกำหนดเป้าหมายขององค์การสหประชาชาติมีเป้าหมายที่ชัดเจนแล้ว การพัฒนาครูคุณภาพเพื่อพัฒนาการศึกษาของไทย จึงต้องวิวัฒน์เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 นี้ การพัฒนาการศึกษาให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 เพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องมีคุณลักษณะ ทั้งด้านการมีความรอบรู้ (Mastery) ในวิชาแกน มีความรู้ในขอบข่ายของศตวรรษที่ 21 (Themes of 21st century) มีทักษะ การเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and innovation) มีทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (Information media and technology skills) และมีทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and career skill) ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st century skills, 2011)

สิ่งที่ทำให้ผลผลิตหรือผู้เรียนมีคุณลักษณะตามความมุ่งหมายของคนในศตวรรษที่ 21 ได้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในโรงเรียน การจัดการศึกษาจะไม่บรรลุผลสำเร็จได้เลยหากขาดการจัดการเรียนรู้เป็นวิถีทาง (Path/Means/Way) ที่จะนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ (อดุลย์ วังศรีคุณ, 2557) โดยการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้นักเรียนประสบความสำเร็จมีคุณลักษณะของคนในศตวรรษที่ 21 นั้นขึ้นอยู่กับครูผู้สอน ดังนั้น การพัฒนานักเรียนจึงต้องพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถานศึกษาเอกชนมีความเป็นอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ สามารถจัดการศึกษาได้ทุกระดับทุกประเภท โดยรัฐต้องสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีและสิทธิประโยชน์อื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้แต่ปรากฏว่า ยังมีระเบียบและแนวปฏิบัติที่เป็นปัญหาต่อการดำเนินการของสถานศึกษาเอกชนจนขาดความเป็นอิสระ และสถานศึกษาเอกชนไม่มีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดนโยบายและการบัญญัติกฎหมาย ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคและไม่เป็นธรรมในการสนับสนุนการจัดการศึกษาของเอกชน เช่น การพัฒนาครูผู้สอน ซึ่งสถานศึกษาเอกชนต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเองเป็นส่วนใหญ่ จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อการศึกษาของภาคเอกชนเป็นอย่างมาก เนื่องจากอาชีพครูของภาครัฐมีความมั่นคงกว่าครูโรงเรียนเอกชน ผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านครูและมีใบประกอบวิชาชีพครูจึงเลือกที่จะสอบบรรจุเป็นครูภาครัฐ เมื่อสอบไม่ได้จึงจะมาเข้าเป็นครูในโรงเรียนเอกชน นอกจากนั้นครูที่ปฏิบัติการสอนโรงเรียนเอกชนที่มีใบประกอบวิชาชีพครูอยู่แล้วก็ยังมีผลลาออกไปสอบบรรจุเป็นครูของภาครัฐอยู่เสมอ จึงทำให้โรงเรียนเอกชนมีปัญหาขาดแคลนครู ครูที่มาสมัครใหม่ก็ไม่มีใบประกอบวิชาชีพครูขาดทักษะและความชำนาญในด้านการสอน แต่โรงเรียนเอกชนจำเป็นต้องรับเข้ามาสอนนักเรียนทดแทนครูที่ลาออกไป

ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา ตระหนักในปัญหานี้ ได้ศึกษาหาแนวทางที่จะพัฒนาครูให้มีความพร้อมอยู่เสมอเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา โดยใช้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ใช้เวลาไม่มากและตรงกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ เนื่องจากพิจารณาเห็นว่าสมรรถนะของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งถ้าหากได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะที่สูงขึ้นแล้วย่อมสามารถแก้ปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและสามารถแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนได้และจะสามารถพัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นที่ยอมรับของสังคมต่อไป

2. คำถามของการวิจัย

2.1 สภาพปัจจุบันและปัญหาการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิอยู่ในระดับใด

2.2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ เป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ

3.2 เพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ

4. ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ในด้านวิชาการ เนื่องจากแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ ได้จากการศึกษาวิเคราะห์จากหลายแหล่ง ทั้งจากแนวคิดเชิงทฤษฎี ทำให้ได้แนวทางที่มีความเหมาะสม ซึ่งนักวิชาการนักวิจัยหรือผู้บริหารทางการศึกษา ตลอดจนผู้สนใจสนใจนำไปเป็นแนวทางตั้งต้น เพื่อขยายขอบเขตการศึกษาองค์ประกอบให้กว้างขวางและลึกซึ้งต่อไป

4.2 ในด้านการนำผลการวิจัยไปใช้เป็นผลสืบเนื่องจากประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับดังกล่าวในข้อ 1 ที่ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้แนวทางที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและเป็นแนวทางที่มีความเหมาะสม ทำให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการ รวมทั้งกำหนดนโยบายหรือวางแผนพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้เป็นไปอย่างมีทิศทาง มีความเป็นไปได้ และเหมาะสม

5. ขอบเขตของการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ สมรรถนะหลัก 5 ประการ ประกอบด้วย 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม 5) จริยธรรมและจรรยาบรรณของครูและสมรรถนะตามสายการปฏิบัติงาน 6 ประการ ประกอบด้วย 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาเอกชนที่เปิดสอนในระดับอนุบาลและประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 708 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาเอกชนที่เปิดสอนในระดับอนุบาลและประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 248 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ได้แก่ 1. สมรรถนะหลัก 5 ประการ ประกอบด้วย 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม 5) จริยธรรมและจรรยาบรรณ ของครู 2. สมรรถนะตามสายการปฏิบัติงาน 6 ประการ ประกอบด้วย 1) การบริหารหลักสูตร

และการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน

ระยะที่ 2 การสร้างและประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ โดยใช้วิธีการศึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในขั้นตอนนี้มีจำนวน 5 คน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหารการศึกษา อาจารย์ระดับมหาวิทยาลัย ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา

6. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับอายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scales)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ

7. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูและรายละเอียดวัตถุประสงค์ของการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างและพัฒนาเป็นแบบสอบถามสำหรับใช้ในการวิจัย

2. สร้างแบบสอบถามโดยตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามให้ครอบคลุมกับนิยามศัพท์เฉพาะ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หากมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไข จะปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Item-objective Congruence Index: IOC) และเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเทียบเท่า 0.5 ส่วนที่มีค่าน้อยกว่า 0.5 นำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (ลิวน สายยศและอังคณา สายยศ.2539) โดยกำหนดให้ เห็นด้วย มีค่าเท่ากับ + 1 ไม่แน่ใจ มีค่าเท่ากับ 0 และไม่เห็นด้วย มีค่าเท่ากับ - 1

4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียน จำนวน 30 แห่งที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อในแต่ละด้าน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับโดยรวม (Item total correlation) ได้ค่าระหว่าง 0.36-0.90 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านและทั้งฉบับด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach โดยแบบสอบถามฉบับนี้ มีค่าความเชื่อมั่นที่ 0.90

5. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปปรับปรุง แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัยต่อไป

8. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่นถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ
3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องความครบถ้วนของแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ข้อมูลมา แล้วนำมาดำเนินการกรอกข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประมวลผลต่อไป

9. สรุปผลการวิจัย

9.1 สภาพการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า

9.1.1 สมรรถนะหลักโดยรวมมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ด้านการพัฒนาตนเอง รองลงมา คือ ด้านการบริการที่ดีและด้านการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ความสามารถในการพัฒนา การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมายการวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน

2) ด้านการบริการที่ดี โดยภาพรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ และการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพตามลำดับ

3) ด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ รองลงมา คือ การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย ตามลำดับ

4) ด้านการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตาม รองลงมา คือ การเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน และการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การให้ความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน

5) ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ และการประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมา คือ การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วินัยและความรับผิดชอบในวิชาชีพ

9.1.2 สมรรถนะประจำสายงานโดยรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำของครูและด้านการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ การสร้างและพัฒนาหลักสูตรและความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้

2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ การปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทยให้กับผู้เรียน รองลงมา คือ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน และการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาทักษะชีวิตและสุขภาพกายและสุขภาพจิตผู้เรียน

3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยภาพรวมมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียนและจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมา คือ กำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา ตามลำดับ

4) ด้านการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ การสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและวิธีการแก้ไขปัญหา เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ รองลงมา คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการวิเคราะห์เกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อ วางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ

5) ด้านภาวะผู้นำของครู โดยภาพรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน รองลงมา คือ การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลงและการสนทนอย่างสร้างสรรค์ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การปฏิบัติงานอย่างไต่ตรอง

6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวม มีสภาพการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ

9.2 ปัญหาการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณารายสมรรถนะ พบว่า

9.2.1 สมรรถนะหลักโดยรวม มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และด้านการบริการที่ดี ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน รองลงมา คือ ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่และความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน

2) ด้านการบริการที่ดี โดยภาพรวม มีปัญหาการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ และความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการตามลำดับ

3) ด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวม มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ยพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ การสร้าง องค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย

4) ด้านการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวม มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ การให้ความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน รองลงมา คือ การเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย และการแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตาม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการ ศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

5) ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวม มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ วินัยและความรับผิดชอบในวิชาชีพ รองลงมา คือ ความรักและศรัทธา ในวิชาชีพและการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี

9.2.2 สมรรถนะประจำสายงานโดยรวมมีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนและด้านภาวะผู้นำของครู ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้โดย มีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวม มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร และความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งทั้งสามข้อมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวม มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ การพัฒนาทักษะชีวิต และสุขภาพกายและสุขภาพจิตผู้เรียน รองลงมา คือ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน และการปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทยให้กับผู้เรียน และการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ตามลำดับ

3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยภาพรวม มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชาและกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา ซึ่งทั้ง 3 ข้อมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

4) ด้านการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมมีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ยพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ การวิเคราะห์เกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เพื่อวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน การสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและวิธีการแก้ไขปัญหาเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

5) ด้านภาวะผู้นำของครู โดยภาพรวม มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู การสนทนาอย่างสร้างสรรค์ การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง การปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรองและการมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน

6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวม มีปัญหา การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ

9.3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ แบ่งออกเป็น สมรรถนะหลัก 20 แนวทาง คือ 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มี 3 แนวทาง ดังนี้ 1.1) พัฒนาคู่มือที่มีความสามารถในการวางแผนการกำหนดเป้าหมาย วิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนในการปฏิบัติงาน ทุกภาคเรียน และการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน 1.2) พัฒนาการจัดการเรียนรู้แสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพใหม่ๆ เพื่อ การพัฒนาตนเอง 1.3) ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน คือ ประเมินผลการปฏิบัติงานและพัฒนากิจการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง 2) ด้านการบริการที่ดี มี 2 แนวทาง ดังนี้ 2.1) มีความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม เมื่อมีโอกาสและมีความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ 2.2) ปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพโดยศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ 3) ด้านการพัฒนาตนเอง มี 3 แนวทาง ดังนี้ 3.1) ครูควรมุ่งมั่นและแสวงหาโอกาสพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลายทางด้านวิชาการและวิชาชีพ 3.2) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน 3.3) มีการทบทวนความรู้ใหม่จากการอบรม ในการอบรมให้เขียนรายงานทุกครั้งและให้ผู้อบรมเป็นผู้เผยแพร่ประสบการณ์ 4) ด้านการทำงานเป็นทีม มี 4 แนวทาง ดังนี้ 4.1) จัดกิจกรรมสานความสัมพันธ์โดยที่การมอบหมายงานจะต้องมีลักษณะเป็นที่เพื่อสร้างความสัมพันธ์ 4.2) การเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน โดยให้เกียรติยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม สนับสนุนเพื่อนร่วมงานเพื่อร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน 4.3) การเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษา ให้บรรลุสำเร็จตามเป้าหมาย 4.4) แลกเปลี่ยนความรู้ /รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา 5) ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู มี 8 แนวทาง ดังนี้ 5.1) ควรส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ 5.2) ยกย่องชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ 5.3) ครูควรมีวินัยและความรับผิดชอบในวิชาชีพ ซื่อสัตย์ต่อตนเองตรงต่อเวลา 5.4) วางแผนการใช้จ่ายและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5.5) ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร 5.6) ครูควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสถานะของตน 5.7) มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน และผู้รับบริการ โดยปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคนครองงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ 5.8) เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่นให้ปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและพัฒนางานเป็นที่ยอมรับ และสมรรถนะประจำสายงาน 29 แนวทาง คือ 1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มี 5 แนวทาง ดังนี้ 1.1) ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมสอดคล้องกับวัยความต้องการของผู้เรียนและชุมชน 1.2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้และทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ 1.3) ใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอน อย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ 1.4) ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียน 1.5) ควรมีการออกแบบวิธีการประเมินผลอย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการวัด และประเมินผลการเรียนรู้และนำผลการเรียนรู้นี้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน มี 5 แนวทาง ดังนี้ 2.1) ส่งเสริมให้ครูอบรมผ่านอินเทอร์เน็ต จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่

ผู้เรียนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมจัดทำโครงการ/ กิจกรรม ที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน มีการพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เรียน 2.2) เน้นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านการดูแลตนเองมีทักษะในการเรียนรู้การทำงาน การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขและรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลง 2.3) สอดแทรกความเป็นประชาธิปไตยความภูมิใจในความเป็นไทยให้แก่ 2.4) จัดกิจกรรมเพื่อป้องกันการแก้ไขปัญหาและส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้แก่นักเรียนอย่างทั่วถึง 2.5) ส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมกับค่านิยมที่พึงงามและครูต้องดูแลช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนอย่างทั่วถึงทันการณ์ 3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มี 5 แนวทาง ดังนี้ 3.1) ครูควรจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน 3.2) ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนและผู้เรียนกับผู้เรียน 3.3) ตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ 3.4) ครูควรกำกับดูแล ชั้นเรียน/ รายวิชา ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎกติกาข้อตกลงในชั้นเรียน 3.5) ครูสามารถแก้ปัญหา/ พัฒนานักเรียน ด้านระเบียบวินัย โดยการสร้างวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน ประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา 4) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มี 3 แนวทาง ดังนี้ 4.1) สสำรวจและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาหตุสภาพปัจจุบัน 4.2) มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำวิจัยในชั้นเรียนปีละ 2 ครั้ง 4.3) มีการจัดทำแผนการวิจัย และดำเนินกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบตามแผนดำเนินการ วิจัยที่กำหนดไว้ 5) ด้านภาวะผู้นำครู มี 7 แนวทาง ดังนี้ 5.1) ควรวิวุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู 5.2) มีความรับผิดชอบตนเองและส่วนรวม 5.3) มีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนา มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่นโดยมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ของผู้เรียนและการพัฒนาวิชาชีพ 5.4) ให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นปัจจุบันโดยมีการวางแผนอย่างมีวิสัยทัศน์ 5.5) ใช้เทคนิควิธีการหลากหลายในการตรวจสอบ ประเมินการปฏิบัติงานของตนเอง และผลการดำเนินงานสถานศึกษา ควรมีการมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน 5.6) กำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของตนเองตามสภาพจริงและปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้ 5.7) ปรับเปลี่ยนบทบาทและการปฏิบัติงานของตนเองให้เอื้อต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน และ 6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ มี 4 แนวทาง ดังนี้ 6.1) ควรส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ 6.2) กำหนดแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความร่วมมือกับชุมชน 6.3) ประสานให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา 6.4) ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนและองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการจัดการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ ด้านสมรรถนะหลัก มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ของแนวทางโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ ด้านสมรรถนะประจำสายงาน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ของแนวทางโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

10. อภิปรายผล

10.1 สภาพการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการสมรรถนะ พบว่า

10.1.1 สมรรถนะหลักโดยรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ด้านการพัฒนาตนเอง รองลงมา คือ ด้านการบริการที่ดีและด้านการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ

ส่วนด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน สมรรถนะประจำสายงานโดยรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำของครูและด้านการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ ได้มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูทั้งจากสถานศึกษาเองและหน่วยงานต้นสังกัด รวมถึงหน่วยงานต่างๆที่จัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับกัญญาวรา ผลเจริญ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเพศ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของ Krejcie & Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 86 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.35 - 0.83 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t - test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า 1) สมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ การทำงานเป็นทีม การบริการที่ดีการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาตนเอง ตามลำดับ 2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสิทธิภาพการสอนและวุฒิการศึกษา ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ สมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประสิทธิภาพการสอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

10.1.2 ปัญหาการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณารายสมรรถนะ พบว่า สมรรถนะหลักโดยรวม มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และด้านการบริการที่ดี ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน สมรรถนะประจำสายงานโดยรวมมีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาโดยลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนและด้านภาวะผู้นำของครู ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิมีการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอจึงก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

10.2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ ได้ข้อสรุปและข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะครู มี 49 แนวทาง แบ่งออกเป็นสมรรถนะหลัก 20 แนวทาง คือ 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มี 3 แนวทาง 2) ด้านการบริการที่ดี มี 2 แนวทาง 3) ด้านการพัฒนาตนเอง มี 3 แนวทาง 4) ด้านการทำงานเป็นทีม มี 4 แนวทาง และ 5) ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู มี 8 แนวทาง สมรรถนะประจำสายงาน 29 แนวทาง คือ 1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มี

5 แนวทาง 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน มี 5 แนวทาง 3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มี 5 แนวทาง 4) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และ การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มี 3 แนวทาง 5) ด้านภาวะผู้นำครู มี 7 แนวทาง และ 6) ด้านการสร้าง ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ มี 4 แนวทาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาเอกชน สังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ มีแนวทางจัดกิจกรรมให้ความรู้กับครูกับการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารมีแผนการนิเทศ กำกับติดตามครูอย่างต่อเนื่องการมอบหมายงาน การกำกับติดตามงานและการส่งเสริมพัฒนาครูเพื่อพัฒนาผู้เรียน นำผลของ การจัดการศึกษารวมทั้งรายงานผลการจัดการศึกษามาร่วมกันวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากร ทางการศึกษา กล่าวว่า สนใจพัฒนาการของผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้วิชาชีพครูก้าวหน้า เพราะถ้าไม่มีผู้เรียนก็ไม่มีวิชาชีพ ครู ครูจึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับลักษณะธรรมชาติของผู้เรียน การแก้ปัญหาผู้เรียน การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ และครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ แสวงหาโอกาสที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยครู ได้รับการอบรมและพัฒนาสมรรถนะครูเป็นประจำ ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานดีขึ้นตามระดับ ซึ่งสอดคล้องกับพิมพ์ พันธุ์ เดชะคุปต์และพรทิพย์ แข็งขัน ได้กล่าวถึงความหมายของสมรรถนะครู หมายถึงบุคลิกลักษณะที่ทำให้ปัจเจกบุคคล สามารถสร้างผลงานการปฏิบัติงานที่ดีตามเกณฑ์ที่กำหนดและสามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบได้ดีกว่าผู้อื่น

11. ข้อเสนอแนะของการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลจากการวิจัย พบว่า สภาพการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ ความสำคัญ กับการสร้างและพัฒนาสมรรถนะครูและทบทวนคุณภาพการศึกษาเพิ่ม โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างความ ตระหนักแก่คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เห็นความสำคัญของสมรรถนะครูและทบทวนคุณภาพการศึกษา การสร้างแนวทางหรือ วิธีการเพิ่มสมรรถนะและทบทวนคุณภาพการศึกษาที่ครอบคลุมภารกิจจัดการศึกษาของสถานศึกษา ส่งเสริมให้จัดทำ เครื่องมือและคู่มือหรือนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการตรวจสอบทบทวนคุณภาพจัดการพัฒนาความรู้ความสามารถของครู ด้วยการฝึกอบรมการศึกษา ดูงานตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของจากบุคคลหลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น กรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานต้นสังกัด ตลอดจนนำผลการตรวจสอบมาร่วมกันพิจารณาความถูกต้องน่าเชื่อถือก็จะเป็นการ พัฒนาประสิทธิภาพของครูและทบทวนคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. ผลจากการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ของ แนวทางโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ควรศึกษาแนวทางการพัฒนา สมรรถนะครูที่ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยอาจศึกษาในเชิงการหาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะ ครูด้านต่างๆ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เพื่อจะได้กำหนดสมรรถนะที่ครูจำเป็นต้องมี ซึ่งเป็นสมรรถนะขั้นพื้นฐานที่ครูทุก คนจะขาดไม่ได้และสมรรถนะ ที่ครูควรมีให้ชัดเจน ซึ่งเป็นสมรรถนะที่ทำให้ครูสามารถพัฒนางานได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หาก สามารถกำหนดสมรรถนะดังกล่าว ได้ก็จะทำให้การดำเนินการพัฒนาสมรรถนะครูเป็นไปอย่างราบรื่น เพราะครูได้พัฒนา สมรรถนะตามลำดับความต้องการจำเป็นและเกิดผลดีต่อเยาวชนชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ
2. ควรศึกษาสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดชัยภูมิ

3. ควรมีการศึกษาสมรรถนะที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการทำงานของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ

12. เอกสารอ้างอิง

- กัญญ์วรา ผลเจริญ. (2559). การศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 .ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา.
- พรชัย แสนเส็ง. (2555). สมรรถนะประจำสายงานของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 4(2), (พ.ค.-ส.ค. 2555); 88-95.
- วรารกรณ์ สามโกเศศ.(2557).การศึกษาไทยตกต่ำเพราะขาดความมุ่งมั่น ‘วรารกรณ์’ สับเลาะการเมืองการบริหารจัดการ <http://www.kruwandee.com/news-id10310.html>: เข้าถึงเมื่อ 9 มิถุนายน 2557.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว
- สำนักงานวิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2559). ทิศทางและโจทย์วิจัยของการศึกษาไทยเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก.กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- อดุลย์ วังศรีคุณ. (2557). การศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21: ผลผลิตและแนวทางการพัฒนา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 8(1); 1-17.
- Anthony, M.C.J. (2002). An investigation of the efficacy of a character education program in a rural middle school. *Dissertation Abstracts International*, 63(04); 1240-A.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3); 607-610.